

№ 80
від «8» 12 2020 р.

Президенту України
В.О. ЗЕЛЕНСЬКОМУ

Вельмишановний Володимире Олександровичу!

У лютому 2021 року спливає термін повноважень Голови та трьох членів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), які звільняються та призначаються Президентом України. Процедура призначення членів НКЦПФР, на жаль, не передбачає конкурсного відбору, тому саморегулювни організації Професійна асоціація учасників ринків капіталу та деривативів (ПАРД) і Українська асоціація інвестиційного бізнесу (УАІБ) та об'єднання професійних учасників фондового ринку Асоціація з управління фінансами та інвестиціями (FIMA), Національна асоціація Недержавних пенсійних фондів України та Адміністраторів недержавних пенсійних фондів (НАПФА), Громадська спілка «Українське об'єднання ринків капіталу» (УСМА) звертаються до Вас з наступним.

Вважаємо, що сьогодні фондовий ринок України знаходиться у глибокій кризі, і відповідальність за це несуть також і діючі члени НКЦПФР, які шість років тому були призначені Президентом П. Порошенком. Дії керівництва НКЦПФР на протязі останніх шести років не сприяли розвитку вітчизняного фондового ринку. Натомість, є наявні тенденції до поглиблення цієї кризи та поширення її на інші ринки, які перейшли під регулювання НКЦПФР.

Концепція розвитку фондового ринку до 2025 року, запропонована Комісією Кабінету Міністрів, про існування якої ми дізнались із публікацій у ЗМІ, може призвести до повної руйнації національних ринків капіталу та знищити конкурентні основи їх функціонування.

Аналіз даних, розміщених у відкритому доступі на сайтах НКЦПФР, фондових бірж та професійних асоціацій свідчить, що кількість цінних паперів, які знаходяться в обігу на фондовому ринку, за останні шість років катастрофічно скоротилась. Так, якщо у 2014 році на фондових біржах України в обігу знаходилось 126 випусків акцій і 224 випуски корпоративних облігацій, то у 2020 - 3 і 9 відповідно.

Сьогодні на ринку практично не залишилось цінних паперів українських емітентів, в які можна інвестувати активи банків, страхових компаній, недержавних пенсійних фондів та які викликали б довіру у інвесторів. Механізм залучення інвестицій у реальний сектор економіки для розвитку підприємств не створений. Інвестори, в тому числі й іноземні, втратили можливість інвестувати свої кошти у надійні фінансові інструменти, а українські підприємства змушені залучати кошти за кордоном.

Обсяг фінансових інструментів скоротився на -73% і це при тому, що на 93% він складається з ОВДП. Ринкова капіталізація станом на кінець 2014 року становила \$29,0 млрд, що у відсотках до ВВП дорівнює 21,7%, а станом на кінець 2019 року - лише \$0,1 млрд - 0,04% ВВП. Таким чином, вартість компаній, які допущені до лістингу фондових бірж України, зменшилась на \$28,9 млрд. Зокрема, цьому сприяли

рішення НКЦПФР, якими умови лістингу стали в Україні більш жорсткими, ніж у країнах Європейського Союзу. Філософія, яку сповідує чинний склад НКЦПФР, втілюється у рішення, націлені на знищення малого та середнього бізнесу. Так, норматив регулятивного капіталу для депозитарних установ, діяльність яких пов'язана із значно меншими ризиками, ніж, наприклад, у торговців цінними паперами, був збільшений у 7 разів. В результаті, невеликі компанії опинились перед викликом припинення діяльності.

Проте, під час обговорення законодавчих ініціатив стало зрозуміло, що головною метою нинішнього складу НКЦПФР є не розвиток ринку, а розширення своїх повноважень.

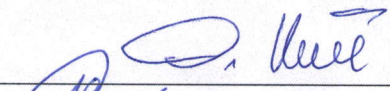

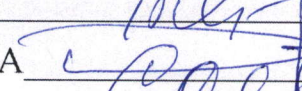
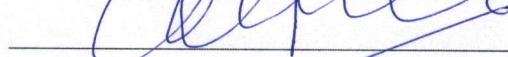

Зокрема, не зважаючи на те, що фінансування НКЦПФР за рахунок Державного бюджету кожного року збільшується, певну небезпеку ринок вбачає у запровадженні так званих «платежів наглядю», які ще більше підсилять тенденцію перетворення НКЦПФР на бізнес-структуру. Зауважимо, що НКЦПФР - єдиний в державі орган, якому обов'язкова звітність, що надається відповідно до Закону, подається на платній основі за рахунок учасників ринку.

Вважаємо, що для розбудови українського фондового ринку необхідно здійснити докорінне «перезавантаження» стратегії, тактики, підходів та методів НКЦПФР, починаючи з аналізу його повноважень та ефективності їх виконання, включаючи ротацию керівництва регулятора.

Вельмишановний пане Президенте, ми повністю підтримуємо необхідність проведення реформ з метою відновлення та розвитку фондового ринку України. І саме тому просимо Вас залучати представників саморегулятивних організацій, об'єднань професійних учасників фондового ринку, професійних громадських об'єднань до визначення напрямків та шляхів відродження ринку, а також до експертної оцінки кандидатур, обраних Вами Голови та членів НКЦПФР, одночасно зберігаючи інституційну пам'ять регулятора та не повторюючи помилки попереднього призначення щодо повної ротации.

Додаток:

Динаміка падіння фондового ринку за останні шість років (2014 – 2020 рр).

ПАРД		/	Кіш О. М.
УАІБ		/	Рудальченко А. А.
FІМА		/	Волосовська Б. О.
НАПФА		/	Масарук О. Я.
УСМА		/	Москвіч С. О.